

ARENDAL OG GRIMSTAD RIDEKLUBB
Postboks 49
4889 FEVIK

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marit Solum, 37 01 78 46

Vedtak om tillatelse - Arendal og Grimstad Rideklubb - kompostering av hestegjødsel

Statsforvalteren i Agder gir Arendal og Grimstad Rideklubb tillatelse etter forurensningsloven til komposteringsanlegg for hestegjødsel fra egen rideskole på gnr./bnr. 52/338 i Grimstad kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven §§ 11 og 29, jf. § 16. Tillatelsen er vedlagt dette brevet, og gjelder fra dags dato.

Arendal og Grimstad Rideklubb skal betale et gebyr på kr 38 900 for saksbehandlingen. Dette tilsvarer sats 6 for arbeid med fastsettelse av tillatelser, jf. forurensningsforskriften § 39-4.

Vi viser til søknad om etablering og drift av komposteringsanlegg for hestegjødsel mottatt 03.05.2024 samt utfyllende informasjon mottatt i e-poster av 08.05.2024.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir Arendal og Grimstad Rideklubb tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for komposteringsanlegg for hestegjødsel fra egen rideskole. Tillatelsen gjelder fra dags dato. Tillatelsen med krav og vilkår er vedlagt dette brevet. I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen.

Bedriften får tillatelse til å kompostere inntil 3000 m³ hestegjødsel per år og årlig produksjon av inntil 1000 m³ ferdig kompost. Det skal ikke brukes tilsatsmateriale i komposteringsprosessen. Maksimal lagringstid for ferdig kompost er 12 måneder.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven §§ 11 og 29, jf. § 16.

1.2 Vedtak om gebyr for saksbehandlingen

Statsforvalterens arbeid med tillatelser etter forurensningsloven er gebyrbelagt etter forurensningsforskriften kapittel 39. Vi viser til varsel om gebyr i brev av 13.05.2024, hvor vi varslet at Arendal og Grimstad Rideklubb skal betale et saksbehandlingsgebyr på 38 900 kr for behandling av søknaden. Dette tilsvarer sats 6, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Grunnlaget for valg av gebyrsats er ressursbruk hos Statsforvalteren i forbindelse med behandling av søknaden.

Faktura for innbetaling av gebyr ettersendes av Miljødirektoratet.

2 Kort om bakgrunnen for saken

Arendal og Grimstad Rideklubb ønsker å kompostere hestegjødsel fra egen rideskole for å redusere økonomiske kostnader, utnytte et avfall som en ressurs og redusere klimagassutslipp som dagens bortkjøring av gjødselen medfører. På forespørsel fra bedriften vurderte Statsforvalteren at dette regnes som biologisk behandling av avfall, som trenger en tillatelse etter forurensningsloven. Bedriften sendte inn søknad om etablering og drift av komposteringsanlegg den 03.05.2024.

2.2 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Den som driver avfallsanlegg som kan medføre forurensning må ha tillatelse etter forurensningsloven, jf. forurensningsloven §§ 11 og 29. Når Statsforvalteren vurderer om vi skal tillate forurensende virksomhet, og på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd. I vurderingen tar vi særlig i betraktning i hvilken grad virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Forurensningsforskriften kapittel 36

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett i forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår ev. tilhørende utslippsgrenseverdier (BAT-AEL) innen fire år etter EU har offentliggjort slike krav, jf. forurensningsforskriften § 36-19 andre ledd.

Avfallsforskriften

Avfallsforskriften inneholder forpliktende krav om håndtering av bl.a. farlig avfall, og skal sikre at avfallet tas hånd om slik at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn når vi fatter vedtak som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Forskrift 15.12.2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster oppnår god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027.

I henhold til vannforskriftens § 4 skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. Det betyr at Statsforvalteren ikke kan gi tillatelse til utslipp som kan føre til at tilstanden forringes eller som fører til at det er fare for at miljømålet ikke nås.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Forurensningsmyndighetene har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 2 i tillatelsen) med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset, jf. Klima- og miljødepartementets Handlingsplan for ein giftfri kvardag 2021–2024.

3 Statsforvalterens vurdering

3.1 Forhold til plan

Eiendommen er avsatt til LNF-formål gjennom kommuneplan for Grimstad kommune, vedtatt 27.10.2020. Grimstad kommune som planmyndighet etter plan- og bygningsloven har gjort en vurdering av om tiltaket er i tråd med gjeldende plangrunnlag, og har i vedtak BYGG-24/00270 av 18.04.2024 gitt tillatelse til oppføring av komposteringsanlegg.

3.2 Vurdering av IED/BAT

Basert på de omsøkte mengdene vurderer Statsforvalteren at anlegget ikke er omfattet av forurensningsforskriften § 36-1 vedlegg I, og følgelig er anlegget heller ikke omfattet av industriutslippsdirektivet (IED) eller BAT-konklusjoner for avfallsbehandling.

3.3 Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav i tillatelsen

Beste tilgjengelige teknikker og plikt til vedlikehold (punkt 2.4 og 2.5 i tillatelsen)

Statsforvalteren har tatt inn disse punktene for at tillatelsen skal være i tråd med dagens kravstilling til avfallsanlegg.

Krav om internkontroll (tillatelsen punkt 2.7)

Internkontrollsystemet skal sikre at bedriften har oversikt over regelverket som gjelder for virksomheten og nødvendige rutiner som sikrer at krav i tillatelsen og regelverket overholdes. Internkontrollen må følges opp jevnlig for å sikre at internkontrollen fungerer etter hensikten.

Miljøriskovurdering (tillatelsen punkt 2.7)

I følge internkontrollforskriften skal virksomheten kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom og klimaendringer. Basert på miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette nødvendige tiltak for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over tiltakene.

Krav til utforming og drift (tillatelsen punkt 3) og utslipp til vann (tillatelsen punkt 4)

For å beskytte omliggende vannforekomster har vi stilt krav om at lagring av hestegjødsel og ferdig kompost skal skje innendørs og på tett dekke. Avrenningsvann skal samles opp og brukes på nytt i prosessen, eventuelt leveres til godkjent avfallsanlegg. Komposteringen skal som beskrevet i søknaden foregå på tett dekke med vegger og fall som hindrer avrenning. Arendal og Grimstad Rideklubb må gjøre nødvendige tiltak for å sikre at det ikke kommer forurensning fra anlegget i perioder med kraftig nedbør. Dersom anlegget likevel skulle medføre forurenset avrenning kan Statsforvalteren stille strengere krav til utforming, inkl. om takoverbygg.

Lukt (tillatelsen punkt 5)

Kompostering av hestemøkk kan medføre lukt. Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig. Vi har stilt vilkår for å unngå plagsom lukt ved omkringliggende boliger og institusjoner, og bedriften skal bl.a. gjennomføre en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 samt ha et system for registrering og oppfølging av luktklager.

Statsforvalteren kan stille krav om luktundersøkelser eller andre tiltak dersom avfallsbehandlingen viser seg å medføre belastende lukt for naboer.

Grunnforurensning, kjemikalier og støy (tillatelsen punkt 6 – 8)

Statsforvalteren har tatt inn disse punktene for at tillatelsen skal være i tråd med dagens kravstilling til avfallsanlegg.

3.4 Vurdering av naturmangfoldloven

Det er ikke registrert prioriterte arter eller naturtyper i området, jf. Artskart og Naturbase.

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, skal så langt det er rimelig bygge på kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, jf. naturmangfoldloven § 8. Statsforvalteren har bl.a. lagt Artskart, Naturbase og Vann-Nett til grunn for vår vurdering, og vi anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å fatte et forsvarlig vedtak. Førvar-prinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9.

Påvirkningen på økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastningen for økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10. Virksomheten skal ikke medføre forurensende utslipp til vann eller grunn, og vi vurderer at det derfor ikke er sannsynlig at anlegget vil medføre vesentlige utslipp til ytre miljø.

I henhold til naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig (tillatelsen punkt 2.3) og tiltakspflicht ved økt forurensningsfare (tillatelsen punkt 2.6) er eksempler på dette. Videre sier naturmangfoldloven § 12 at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i driftsmetoder og teknikker som gir de beste samfunnsmessige resultatene. Dette er bl.a. tatt inn i tillatelsen gjennom krav om at nytt utstyr skal tilfredsstille prinsippet om beste tilgjengelige teknikker (tillatelsen punkt 2.4) og i krav om kompetanse (tillatelsen punkt 3.2).

4.5 Vurdering av vannforskriften

Vannforskriften har som målsetting at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027. Myndighetene kan ikke gi tillatelse til et utslipp som varig forringes vannkvaliteten i resipienten. Den nordre delen av anlegget ligger nært Allemannsbekken, som renner ut i Sømshilen – Hasseltangen. Denne vannforekomsten har dårlig kjemisk og økologisk tilstand, og det er derfor viktig at virksomheten ikke medfører forurensende utslipp til vann. Med de vilkårene som er stilt i tillatelsen forventer vi ikke at tillatelse til virksomheten vil medføre varig forringelse av vannforekomsten, og § 12 i vannforskriften kommer derfor ikke til anvendelse.

4.6 Konklusjon

Statsforvalteren har ved fastsettelse av vilkår lagt vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Med vilkårene stilt i tillatelsen vurderer vi at vedtak om tillatelse ikke vil medføre forurensende utslipp til ytre miljø.

Vi vil likevel understreke at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Bedriften plikter å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader, inkludert for støy og lukt.

5 Faktagrunnlag

5.1 Om lokaliteten

Arendal og Grimstad Rideklubb er en medlemseid idrettsklubb som ligger på Birketveit i Grimstad kommune. Per 2024 har klubben fire staller med 90 hester til oppstalling, både hester eid av klubben og hester eid av privatpersoner som leier stallplass. Anlegget er hovedsakelig omgitt av spredt boligbebyggelse og noe landbruksarealer, og ligger nært mange populære friluftsområder.

5.2 Om resipienten

Allemannsbekken renner like nord for anlegget (vannforekomst 019-580-R). Bekken er klassifisert med moderat økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand. Avrenning fra jordbruk og husdyrhold regnes som de største påvirkningene. Bekken renner ut i vannforekomsten Sømskilen – Hasseltangen (ID 0120030500-2-C), som er klassifisert med dårlig økologisk og kjemisk tilstand.

6 Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

6.1 Forhåndsvarsel og uttalelser

Søknad om tillatelse er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5 og har vært til offentlig ettersyn i perioden 13.05.2024 – 14.06.2024.

Mattilsynet er godkjenningmyndighet for anlegg som skal omdanne animalske biprodukter. De skriver i brev av 15.05.2024 at de ikke har mottatt søknad om godkjenning fra Arendal og Grimstad Rideklubb, men at de er kjent med prosjektet og er i dialog med bedriften. Statsforvalteren understreker at vår tillatelse ikke griper inn i andre myndigheters rett til å stille krav etter regelverket de forvalter, og vi forutsetter at bedriften innhenter nødvendige tillatelser før anlegget settes i drift.

Det har ikke kommet inn noen andre innspill til søknaden.

6.2 Oversendelse av utkast til tillatelse

Utkast til tillatelse ble sendt til Arendal og Grimstad Rideklubb for kommentarer den 27.06.2024. I utkastet var det stilt krav om takoverbygg for komposteringsanlegget, men basert på innspill fra bedriften mottatt 28.06.2024 har Statsforvalteren endret dette til at komposteringen skal foregå på tett dekke med vegger og fall som hindrer forurenset avrenning.

7 Klagerett

Arendal og Grimstad Rideklubb og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Klagen bør inneholde informasjon om hvilke endringer som ønskes og en begrunnelse, i tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken komme fram. Klagefristen er seks uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
seksjonsleder

Marit Solum
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 *Tillatelse med vilkår*

Kopi til:

GRIMSTAD KOMMUNE
MATTILSYNET
Arve Leif Refvik
Randi Hallberg Pedersen

Postboks 123
Felles postmottak Postboks 383
Sømsveien 54
Trålum Gården 13

4891 GRIMSTAD
2381 BRUMUNDDAL
4870 Fevik
4870 Fevik